

REGISTERBLAD

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I JÖNKÖPINGS LÄN

NRO06048 MORARPS-MÖRHULTA MOSSAR

Kommun: Vaggeryd (65)

Kartor: 6E NV, 6E SV

Areal: 1 107 ha

Naturgeografisk region: 11 Sydsvenska höglandets och smålandsterrängens myrrika västsida

Kust/havsregion: -

Regionindelning för sjöar och vattendrag: -

Agrara kulturlandskapsregioner: -

Landskapsformer: 1 Slätt med relativ höjd lägre än 20 m & 3 kullig terräng med relativ höjd 20-50 m.

Riksvärde

Mossekomplex	Svagt välvda mosse	Fauna
	Mad vid vattendrag	

Värdeomdöme: Morarps och Mörhulta mossar är två stora mossekomplex med högt värderade svagt välvda mossar och mader vid vattendrag. Trots bränntorvgravarna i norra delen är Morarps och Mörhulta mossar ett relativt opåverkat våtmarksområde. Myren rymmer ett flertal spännande hydrologiska strukturer där bl. a. systemen av lösbotenhöljor är av exceptionell art för länet. Systemet av gölar på Mörhulta mosse är också av ovanligt slag. Myrkomplexet har ett rikt fågelliv bl.a. arter märks ljunpipare och orre.

Huvudkriterier: A, B, C, D

Förutsättningar för bevarande: Bevarandet av våtmarkernas värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner eller vid vattendraget bör ej utföras.

Säkerställande och internationell status: -

Områdets huvuddrag: Morarps- och Mörhulta mossar är en av länets största våtmarker, belägen ca 5 km öster om Vaggeryd. Norra delen av komplexet delas av en rad fastmarksholmar i en västlig del, Mörhulta mosse, och en östlig, Moarps mosse. I södra delen övergår mossarna i en långsträckt åmad kring Vedabäcken, vilken avvattnar komplexet. Längst i söder vidgar sig myren åter i en mindre mosseyta, Hiamossen. Såväl Mörhulta som Morarps mosse är blöta mossar med en mängd hydrologiska strukturer. Bäst utvecklade är dessa strukturer i Mörhulta mosse.

I norra delen av Mörhulta mosse ligger en serie långsträckta gölar omgivna av tall och björk där såväl smålom som storlom har observerats. Öster om gölarna täcks ytan av ett vidsträckt system av lösbotenhöljor där höljorna endast skiljs åt av ett labyrintliknande nät av smala tuvsträngar. Även i södra delen är ytan karakteriserad av stora lösbotenhöljor och här och var finns också en mängd gölar. På mossen förekommer tofsvipa, ljunpipare och grönbena. Även orre finns i området.

Moraps mosse är inte lika blöt men även här finns höljesystem och smågölar och flera andra intressanta hydrologiska strukturer.

Den största fastmarksholmen, Ekön, är skogbevuxen.

Vedabäcken, som avvattnar de båda stora mosseytorna i norr omges av en blöt kärrmad. Ån löper utmed Hiamossens östsida och ansluter så småningom till Hokaån. Maden domineras av starr och fräken med inslag av andra örter som vattenklöver, topplösa och kärrsilja. I ån växer bl.a. gul näckros. Här och var finns mattor av vitmossan *Sphagnum fallax* och tuvor av björnmossa. Ett flertal brunmossor växer också i maden. I norra delen tväras den av vägen mellan Vaggeryd och Svenarum.

Hiamossen är en svagt utvecklad excentrisk mosse och saknar tydliga strukturer. I västra delen ansluter mossen till ett område med jätteblock av röd granit där de största blocken är mer än 5 m höga. Mossytan bryts på flera ställen av flacka fastmarksholmar bevuxna med tall.

Anmärkningar:

Ingår i Myrskyddsplan för Sverige.

VMI ID:06E5B01

Flygbildstolkning 1998 av 1995 års flygbilder visar ett nytillkommet dike i maden.

I norra delen av Mörhulta mosse har man tidigare bedrivit täkt av bränntorv, men detta berör endast en relativt begränsad del. Myren är också dikad på några ställen men dessa diken är numera igenvuxna. Små husbehovstäkter av strötorv finns här och var i myrkanten. Hiamossen påverkas svagt av dikning och en mindre strötorvtäkt i södra delen.

Inom området kalkas Bråtagölen. Vedabäcken är kalkningspåverkad genom kalkning av Fällesjön.

Referenser:

Christoffersson I, 1976: Myrmarker inom området öster om Skillingaryd. Länsstyrelsen i Jönköpings län, naturvårdsenheten.

Franzén L, 1987: Våtmarksinventering inom östra delen av Jönköpings län. k-konsult.

Länsstyrelsen i Jönköpings län, naturvårdsenheten.

Länsstyrelsen i Jönköpings län, 1997: Våtmarker i Vaggeryds kommun. Meddelande 41/97.

Naturvårdsverket, 1994: Myrskyddsplan för Sverige.